

се Рила съ Витоша, а чрезъ Ихтиманските и Вакарелските планини, които съ съставени теже отъ архайски шисти, Сръдня гора се залавя съ Рила и Родопите. По на изтокъ най-стария теренъ, който свързва Сръдня и Сърнена гора съ Родопския масивъ, остава низко въ хълътнатината или депресията на р. Марица, скритъ изподъ терциерните, - дилувиалните и най-младите алувиални образувания.

Но старите кристалинни шисти излизатъ още по южните склонове на централния Балканъ, както и по неговите поли; същите се показватъ въ Казънлъшката и Тунджанска долини, обаче на югъ отъ архайския Меджерликъ, къмъ Нова-Загора. Макаръ и прикрити съ седиментаренъ поясъ, тъкъ се свързватъ чрезъ св. Илийския ридъ съ югоисточния Странджански масивъ.

И тъй, първоначалния или архайския теренъ разкрива се върху големи пространства на югъ отъ Балканските височини; той е покритъ само на няколко места съ млади седиментарни образувания, или пъкъ е проникнатъ съ стари масивни и млади еруптивни скали. Този колосаленъ кристалинно листестъ или шистозенъ теренъ е съставлявалъ някога заедно съ Македония и Одринско почти непрекъсната цѣлина, която е била дълго време извънъ водите на околните морета и е могла да бъде свидетелъ на всички геологически промѣни, които съ се извършили въ изтеклия период около нея. Тази цѣлина прѣзъ по-големата част на земния животъ и особено презъ първите геологически епохи, е била следователно суща, която е влизала въ състава на Тракийския, или Източния велиъ островъ.

Разпределение и разпространение. — Кристалолистястите скали, които като основни, влизатъ въ състава на архайската серия могатъ регионално да се разпределятъ въ България на следния начинъ:

1. Кюстендилско краище и Доганица пл. — Между Трънъ и Кюстендиль въ по-големата част отъ краището къмъ сръбската и турската граница въ цѣлия планински предѣлъ до възела му съ Осоговската планина, съ незначителни изключения, излизатъ кристалинни шисти, носящи белезите на архайската серия. Тъхното начало може да се счита при с. Слишевци, на юго-западъ отъ Трънъ, а продълженето имъ къмъ югъ и юго-изтокъ не е никакъ